

Sygn. akt IX U 215/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 grudnia 2016 r.

Sąd Okręgowy _____ w Gliwicach Wydział IX

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Mariola Łącka
Protokolant:	Joanna Metera

po rozpoznaniu w dniu 14 grudnia 2016 r. w Rybniku

sprawy z odwołania (...) Sp. z o.o. w W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

przy udziale zainteresowanej M. B. (B.)

o ustalenie podlegania ubezpieczeniom społecznym i przypis składek

na skutek odwołania (...) Sp. z o.o. w W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 15 października 2015 r. Znak (...)

1. **oddala odwołanie w zakresie dotyczącym M. B..**
2. **odstępuje od obciążania odwołującej się kosztami postępowania.**

Sędzia

Sygn.akt IX U 215/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 15.10.2015r wydaną w stosunku do płatnika i ubezpieczonych Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. stwierdził, że dla płatnika składek (...) Sp. z o. o. w W. kwota przypisu składek za okres od 01/2012 do 03/2015 wynosi:

- na FUS – 208 148,91 zł

- na FUZ – 523,31 zł

- na FP – 10 468,64 zł

- na FGŚwP – 602,86 zł

a obowiązek wynika z braku zgłoszenia do ubezpieczenia społecznego osób, z którymi zawarte zostały umowy cywilnoprawne nazwane przez płatnika umowami o dzieło gdyż umowy te spełniają kryteria umów o świadczenie usług i płatnik składek nie naliczył składek na ubezpieczenia społeczne od wypłacanych pracownikom środków finansowych nazwanych bonami z okazji Świąt Bożego Narodzenia.

Decyzja powyższa obejmowała między innymi M. B. (K.).

W uzasadnieniu decyzji podniesiono, że przeprowadzono kontrolę u płatnika składek, w wyniku której ustalono, że w ramach umów nazwanych „umowami dzieło” ubezpieczeni wykonywali czynności związane z poszczególnymi etapami obróbki mechanicznej metali polegające na spawaniu, toczeniu, szlifowaniu, składaniu, montażu stropnic odzawałowych, bramownic, zsuwni, pakowaniu głowic, malowaniu hali, układaniu kostki brukowej.

Wszystkie czynności wynikające z zawartych spornych umów były wykonywane na terenie Spółki a specjalistyczny sprzęt niezbędny do wykonania prac był udostępniany przez płatnika składek.

Zatem powyższe umowy mają charakter umów o świadczenie usług, do których stosuje się przepisy o zleceniu.

Nadto płatnik wszystkim pracownikom w grudniu 2014r wypłacił w równej wysokości środki finansowe w formie „bonów” z okazji Świąt Bożego Narodzenia finansowanych ze środków Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych bez uwzględnienia kryterium socjalnego.

(...) Sp. z o. o. w W. odwołał się od tej decyzji i po sprecyzowaniu odwołania w piśmie z dnia 1.02.2016r, nie zakwestionował zaskarżonej decyzji w stosunku do ubezpieczonych, co do których przypis związany jest wyłącznie z naliczeniem składki od bonów wypłaconych ze środków Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych i nie kwestionował przypisu związanego z naliczeniem składek od bonów wypłaconych ze środków Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych a także nie kwestionował prawidłowości rachunkowych wyliczeń przypisu składek.

Zakwestionował natomiast podleganie ubezpieczeniom społecznym osób, z którymi odwołująca współpracowała na podstawie umów o dzieło a które organ rentowy zakwalifikował jako umowy o świadczenie usług, do których stosuje się przepisy o zleceniu.

Odwołująca się Spółka wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji i umorzenie postępowania oraz zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu odwołania skarżąca podniosła, że realizacja spornych umów wymagała od wykonawcy wiedzy specjalistycznej i doświadczenia, kreatywności, umiejętności i myśli technicznej.

Miejsce wykonywania umów oraz udostępnienie sprzętu niezbędnego do przeprowadzenia prac nie stanowi konstytutywnego elementu umowy o dzieło czy też zlecenia.

Umowy sporne nie miały jednolitego charakteru i każda z nich winna być oceniana odrębnie a przed wydaniem zaskarżonej decyzji organ rentowy nie zgromadził wszystkich niezbędnych dowodów.

Wnioski zostały sformułowane ogólnikowo bez odniesienia się do stanu faktycznego i bez wskazania w zaskarżonej decyzji na jakich dowodach się oparła co potwierdza przekonanie odwołującej się, że zaskarżona decyzja została wydana wyłącznie z profiskalnych pobudek zaś sentencja decyzji ustalona została jeszcze przed wszczęciem postępowania.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniosł o jego oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych.

Podtrzymał stanowisko zajęte w zaskarżonej decyzji.

Podniósł, że umowy nazwane przez płatnika umowami o dzieło były zawierane na okres miesięczny bądź kilkumiesięczny na wykonywanie powtarzalnych czynności, która nawet gdy prowadzi do wymierzonego efektu nie mogą być rozumiane jako jednorazowy rezultat i kwalifikowane jako dzieło.

Nadto z zeznań złożonych przez płatnika do protokołu w trakcie kontroli wynika, iż umowy zlecenia i umowy o dzieło były zawierane na wykonanie podobnych prac.

Zainteresowana M. B. nie zajęła stanowiska w zakresie odwołania płatnika.

Zarządzeniem z dnia 9.12.2016r wyłączono do odrębnego rozpoznania sprawę z udziałem poszczególnych ubezpieczonych wymienionych w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

(...) Sp. z o. o. w W. zajmuje się produkcją konstrukcji metalowych i ich części, obróbką mechaniczną elementów metalowych, produkcją, remontem i konserwacją urządzeń i sprzętu na potrzeby górnictwa czy przemysłu samochodowego.

M. B. poprzednio K. zawarła z płatnikiem składek 6 umów o dzieło, na mocy których w okresie od 1.03.2013r do 31.07.2013r zobowiązał się wykonywać dzieła polegające na pakowaniu głowic.

Zainteresowana, jak i inni pracownicy zatrudnieni na podstawie umów o dzieło prace, wykonywali w zakładach płatnika w N. oraz w W.. Otrzymywali od płatnika niezbędny do wykonywania prac sprzęt i narzędzia oraz środki ochrony a pracujący dłużej także odzież roboczą.

Przychodzili do pracy tak jak inni pracownicy płatnika na określone zmiany i w miesięcznej ewidencji czasu pracy odnotowywano ile godzin pracowali w danym dniu i jakie czynności wykonywali.

Udzielano im instrukcji, jak prace mają wykonać i kontrolowano sposób ich wykonywania na bieżąco a w razie zastrzeżeń pracownicy płatnika odpowiedzialni za jakość produkcji polecali poprawienie.

W zakładzie płatnika znajdującym się w W. dokonywano produkcji różnego rodzaju elementów do części samochodów. Osoby wykonujące umowy o dzieło tj. pakowanie głowic, czyściły je powietrzem a następnie układały w określony, wskazany przez zamawiającego sposób w koszach metalowych.

Wykonujący dzieło za swoją pracę otrzymywali wynagrodzenie następnego miesiąca przelewem na konto. Rachunek sporządzały za nich służby płatnika a oni go jedynie podpisywali.

Umowy o dzieło były zawierane przez płatnika w sytuacji zwiększonej liczby zamówień i intencją płatnika było nieodrywanie własnych pracowników od „seryjnej produkcji”, a przy remontach urządzeń górniczych celem płatnika było powierzenie tych prac byłym górnikom, którzy znali te urządzenia bez konieczności przeszkolenia do wykonywania tych prac własnych pracowników (zezn. św. K. N. i św. P. S. k. 138-140 akt sprawy).

Sąd uznał zeznania świadka za w pełni wiarygodne.

Organ rentowy w stosunku do każdego z zainteresowanych i płatnika składek wydał w 2015r decyzje stwierdzające, że podlegają oni obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym jako osoby wykonujące umowę zlecenia i ustalił podstawy wymiaru składek uznające, że umowy nazwane przez płatnika umowami o dzieło nie spełniają kryterium takich umów.

Decyzje te zostały doręczone płatnikowi dopiero w lutym 2016r. Żadna ze stron się od nich nie odwołała (k. 27-29 akt sprawy).

Sąd oddalił wniosek o przesłuchanie wskazanych przez odwołującego się świadków poza K. N. bo miały zawarte umowy o dzieło i wymieniono je w zaskarżonej decyzji jako zainteresowanych lub nie miały wiedzy o rodzaju pracy wykonywanej przez zainteresowanego.

W oparciu o powyższe, Sąd zważył, co następuje.

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie,

Spór w niniejszej sprawie po sprecyzowaniu odwołania sprowadza się do rozstrzygnięcia, czy zawarte przez płatnika umowy z zainteresowanymi są rzeczywiście umowami o „dzieło” czy też umowami o świadczenie usług, do których zgodnie z art. 750 kc stosuje się przepisy o zleceniu.

Przez umowę o dzieło zgodnie z treścią art. 627 kc, przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła a zamawiający do zapłaty wynagrodzenia. Dzieło może mieć charakter materialny lub niematerialny, musi być jednak indywidualnie i konkretnie oznaczone.

W przypadku umowy o dzieło istotne jest zawsze osiągnięcie umówionego rezultatu bez względu na rodzaj i intensywność świadczonej w tym celu pracy i staranności.

Szereg powtarzalnych czynności, zwłaszcza takich, które składają się na zorganizowany cykl produkcyjny, nawet gdy prowadzą do wymiernego efektu, nie mogą być rozumiane jako jednorazowy rezultat i kwalifikowane jako realizacja umowy o dzieło (wyrok SA w Gdańsku III AUa 964/14).

Tutejszy Sąd w całości ten pogląd podziela.

Zgadza się również ze stanowiskiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 4.02.2014r III AUa 333/13, który stwierdził, że w przypadku produkcji składającej się z poszczególnych etapów polegających na przygotowaniu, czyszczeniu, składaniu, spawaniu elementów przeznaczonych do wykonania dzieła nie jest jego wykonaniem, jeżeli te etapy są wykonywane przez różne osoby i nie prowadzą do powstania zindywidualizowanego zakończonego przedmiotu zaś wykonanie określonej ilości sztuk pewnych elementów nie jest takim dziełem skoro dopiero te elementy służą powstaniu dzieła, urządzenia lub maszyny.

Zainteresowana w tej sprawie wykonywała proste prace przy pakowaniu głowic. Wykonywała powtarzalne czynności na jednym z etapów składających się na produkcję części samochodowych.

Istotne znaczenie dla oceny charakteru spornych umów ma również fakt, że zainteresowani musieli powierzone im prace wykonywać zgodnie z zaleceniami płatnika, który także kontrolował sposób wykonywania przez nich prac w trakcie ich wykonywania.

Korzystali przy tym ze sprzętu i narzędzi, środków ochrony indywidualnej płatnika.

Z uwagi na cykl produkcyjny płatnika powierzone czynności zainteresowani musieli wykonywać w godzinach pracy zakładów płatnika na poszczególnych zmianach. W danym dniu, zależnie od wymogów produkcji, pracownicy płatnika wskazywali im jakie czynności i ile elementów ma być wykonanych.

Wbrew twierdzeniom płatnika powierzone w ramach umów o dzieło czynności nie wymagały posiadania przez osoby je wykonujące szczególnych umiejętności czy kwalifikacji a jedynie starannego działania zgodnie z ustaloną u płatnika technologią tego etapu cyklu produkcyjnego.

Zatem wykonywanie przez zainteresowanych tych samych powtarzalnych czynności na pewnym etapie cyklu produkcyjnego nawet jeżeli w umowach wskazano ilość i rodzaj elementów urządzeń, których poszczególne umowy dotyczyły, należało zakwalifikować jako umowy o świadczenie usług z art. 750 kc, do których stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu.

W konsekwencji należało przyjąć, że na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 4, art. 12 ust. 1, art. 13 pkt 2, art. 18 ust. 3 i art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 13.10.1998r o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015r, poz. 121) osoby wykonujące takie umowy podlegają obowiązkowo ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu a przychody z tego tytułu przez nich osiągnane od (...) Sp. z o. o. stanowią podstawy wymiaru składek na te ubezpieczenia.

Następstwem zaś ustalenia podlegania ubezpieczeniom społecznym przez zainteresowanych za okresy wykonywania spornych umów jest wyliczenie i przypis składek na FUS, FUZ, FP i FGP zgodnie z art. 38 ust. 1 i art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 13.10.1998r o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art. 104 ust. 1 ustawy z dnia 20.04.2004r o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015r, poz. 149) i art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 13.07.2006r o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. z 2014r, poz. 272).

Organ rentowy dokonał wyliczenia przypisu składek po przeprowadzeniu kontroli u płatnika w oparciu o przedstawioną przez niego dokumentacją płacową i dotyczącą wysokości opłaconych składek. Prawdliwość dokonanych wyliczeń przypisu składek odwołujący się nie kwestionował.

Dlatego też Sąd na mocy art. 477¹⁴ § 1 kpc oddalił odwołanie jak w pkt 1 wyroku.

Na mocy art. 102 kpc, Sąd odstąpił od obciążania odwołującego się kosztami zastępstwa procesowego gdyż płatnika obciążono już kosztami zastępstwa procesowego w innych podobnych wyłączonych do odrębnego rozpoznania sprawach zwłaszcza, że w ocenie Sądu organ rentowy w pierwszej mierze powinien był wydać decyzje o podleganiu ubezpieczeniom społecznym osób wykonujących sporne umowy i doręczyć je płatnikowi a uczynił to dopiero po wniesieniu odwołania w tej sprawie.

Sędzia: